

Ni veje til at hjælpe kommunens virksomheder gennem krisen

Konkurstallene taler deres tydelige sprog. Lige nu oplever vi flere konkurser end under finanskrisen. Situationen er særlig alvorlig for de mindre danske virksomheder, SMV'erne. De er økonomisk pressede af høje energipriser, høj inflation og faldende købelyst hos deres kunder. De har lige været igennem en hård coronakrise og en forsyningskrise, så SMV'ernes økonomi er tyndslidt, og bankerne er meget forsigtige med at hjælpe.

Men kommunen kan hjælpe. For at forebygge virksomheds- og butiksdød i lokalsamfundene er her SMVdanmarks ni råd til, hvad kommunen kan gøre:

1. Betal fakturaer straks.
2. Hurtigere byggesagsbehandling.
3. Effektiviser jobcentre.
4. SMV-venlige udbud.
5. Fjern dækningsafgiften.
6. Indtænk lokale virksomheder i de mindre indkøb.
7. Informér om erhvervshusene.
8. Fjern administrative tidsrøvere.
9. Hold igen med huslejestigninger.

Mange virksomheder landet over er pressede efter at have gennemlevet tre kriser på to år. Først coronakrise, så forsyningskrise og nu en energi- og inflationskrise. Den aktuelle krise vil ifølge Det Økonomiske Råd medføre en opbremsning i økonomien og 100.000 flere ledige i 2023. En del virksomheder er pressede af, at forbrugerne har færre penge mellem hænderne, som følge af stigende udgifter til betaling af renter og energi, og da man må forvente, at danskerne begynder at være mere forsigtige ift. forbruget. De seneste tal viser et detailhandelsforbrug, der ligger et godt stykke under sidste år på samme tid. Korrigeret for prisstigninger svarer det til, at detailbranchen har tabt hver 10. omsætningskrone.

Samtidig er virksomhederne også selv ramt af stigende udgifter til bl.a. renter, energi og materialer. Oveni denne giftige cocktail af faldende indtjening og stigende udgifter, må vi forvente en stigende forsigtighed hos bankerne, kombineret med krav om længere betalingsfrister fra store kunder vil presse mange mindre virksomheder på likviditeten.

Den ekstraordinære situation kan komme til at betyde, at ellers sunde og velfungerende virksomheder må lade livet. De mindre virksomheder, der forsvinder fra et lokalsamfund, kommer ikke nødvendigvis igen. Og med virksomhederne forsvinder blandt andet lokale lærepladser, støtten til det lokale fodbold- eller håndboldhold og gode beskæftigelsesmuligheder for lokale seniorer.

Som kommune kan I være med til at sikre, at de lokale SMV'er kan komme godt gennem krisen ved at gennemføre initiativer, der styrker deres likviditet, rentabilitet og holder en hånd under efterspørgslen. Jeg har vedlagt en liste over forslag til, hvad I kan gøre for at understøtte jeres lokale erhvervsdrivende. Listen er ikke udtømmende, og vi går gerne i dialog om, hvad man derudover kan gøre i denne ekstraordinære situation.

Med venlig hilsen

Jakob Brandt, adm. direktør i SMVdanmark

1. Betal fakturaer straks

Ifølge Renteloven kan offentlige myndigheder ikke aftale en betalingsfrist på over 30 dage. Men for at hjælpe yderligere opfordrer vi til, at man indfører den praksis som bl.a. var gældende i København, Århus, Aabenraa, Gladsaxe, og Varde Kommune under coronakrisen, hvor fakturaer blev betalt straks. Dette vil på afgørende kunne lette likviditetsudfordringerne ude i de lokale virksomheder.

2. Hurtigere byggesagsbehandling

Der skal være en hurtigere sagsbehandlingstid af byggesagsbehandling. Forsinkede projekter rammer i dag både virksomheder i byggebranchen og de virksomheder, der ikke kan tage nye byggerier i brug. Desuden bremser den langsomme sagsbehandling energirenoveringer. Konkret foreslår SMVdanmark, at de enkelte kommuner opprioriterer indsatsen for at nedbringe byggesagsbehandlingen. Det er oplagt at lære fra de bedste kommuner som Odder, Vallensbæk og Vejen. Konkret kan man eksempelvis indføre en indledende dialog og screening af ansøgninger og en fast-track for ukomplicerede ansøgninger. Der er mangel på personer med byggeteknisk indsigt, men øvrige akademikere kan opkvalificeres til at forestå den mere generelle sagsbehandling.

3. Effektiviser jobcentrene

De økonomiske prognoser peger på, at der bliver 100.000 flere ledige i 2023. På trods af udsigten til en stigende ledighed vil mange virksomheder stadig mangle arbejdskraft til en del jobfunktioner. Der bliver derfor brug for et godt match mellem ledige og arbejdspladser. Der er stor forskel på effektiviteten blandt de kommunale jobcentre. Der er derfor brug for, at jobcentrene løbende lærer af de bedste ift. eksempelvis matchningsindsatsen og virksomhedskontakt.

4. SMV-venlige udbud

Et udbud af anlægsopgaver i mindre fagenterpriser gør det lettere for de små- og mellemstore virksomheder at byde på lokale opgaver. Derfor anbefaler SMVDanmark, at kommuner, der gerne vil understøtte deres lokale erhvervsliv, prioriterer brugen af fagenterpriser i deres udbudspolitik. Fagenterpriser sikrer den bedste konkurrence, da den muliggør, at mindre lokale virksomheder kan byde på opgaver uden at udelukke større nationale virksomheder fra udbudsprocessen. Kommunen bør derfor forholde sig kritisk til, om det er nødvendigt at udbyde større opgaver i en samlet kontrakt og i givet fald nøje begrunde beslutningen. SMVDanmark anbefaler også, at man arbejder med lokale "håndværkerlister", som interesserede virksomheder kan blive skrevet på og derefter bliver orienterede om relevante opgaver.

5. Fjern dækningsafgiften

En dækningsafgift er en ekstra særskat på det lokale erhvervsliv. Mange kommuner opkræver slet ikke afgiften, og det gør det lettere og mere attraktivt at drive virksomhed i disse kommuner. En afskaffelse af dækningsafgiften vil være en enkel og direkte vej til at styrke vilkårene for de lokale SMV'er.

6. Indtænk lokale virksomheder i de mindre indkøb

Der er relativt frie rammer ift. kommunernes indkøb under tærskelværdien for offentlige udbud. Derfor bør kommunerne undersøge, hvordan man ved hjælp af disse indkøb kan tilgodese mindre lokale virksomheder, som er vigtige ift. at sikre vækst og udvikling lokalt.

7. Informér om erhvervshusene

En medlemsundersøgelse blandt SMVdanmarks medlemmer fra september 2022 viser, at hele 87 pct- af medlemmerne mener, at erhvervsfremmesystemet kun i meget lav grad eller lav grad skaber værdi for deres virksomhed. Det skyldes blandt andet en lav kendskabsgrad. To ud af tre virksomheder kender ikke til erhvervshusene. Blandt dem der kender erhvervshusene ved 25 pct. ikke, hvad de tilbyder. Det betyder altså, at 76 pct. af alle virksomheder ikke ved, hvad erhvervshusene tilbyder.

Her vil vi opfordre til, at man intensiverer informationsindsatsen overfor de lokale virksomheder omkring de muligheder, der aktuelt findes i erhvervsfremmesystemet. Det gælder i særlig grad ift. Virksomhedsprogrammet, som i høj grad bliver søgt af mindre erhvervsdrivende. Det kan med fordel foregå i samarbejde med lokale erhvervsforeninger, håndværks- og industriforeninger mv.

8. Fjern administrative tidsrøvere

SMV'erne angiver ofte bureaukrati og administrative byrder som én af de største barrierer for at drive virksomhed i Danmark. En del bureaukrati skyldes beslutninger i Bruxelles eller på Christiansborg, men en del udspringer også af kommunale beslutninger. Derfor anbefaler SMVdanmark, at I som kommune igangsætter en analyse af arbejdsgange og processer for at få afklaret, om der er kommunalt bureaukrati, der let kan afskaffes. Det kan f.eks. ske med inspiration fra Aalborg Kommune, hvor man har taget initiativ til at gennemgå de kommunale dokumentationskrav, regler og administrative krav. Det gælder i første omgang i ældreplejen og dagtilbudsområdet, men der kan med fordel ses på de øvrige dele af den kommunale sagsbehandling.

9. Hold igen med huslejestigninger

Nogle kommuner har givet nedslag i lejen til forpagtere på kultur- og fritidsområdet, ligesom der andre steder undersøges om huslejebetalinger fra trængte virksomheder, der lejer sig ind i kommunen, kan udskydes.